

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/55/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314201107
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314201107.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, dieťa rodičov: matka - J. Q., rod. F., nar. X.X.XXXX, bytom W., T. X. X, a otec - R. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom T. č. XXX, Česká republika, právne zastúpený JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom A., J. XX, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, na základe odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 6P 7/2014-84 zo dňa 7. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje v časti výroku o zamietnutí návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k mal. Q. Q., nar. X.X.XXXX za obdobie od 1.9.2012 do 5.2.2014.

Rozsudok okresného súdu mení tak, že otec je s účinnosťou od 6.2.2014 povinný platiť na maloletú Q., nar. X.X.XXXX znížené výživné v sume 80 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a vo zvyšku (nad 40 do 80 eur) návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietá.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 4C/112/2010-29 zo dňa 3.8.2010 vo výroku o výživnom na maloletú Q..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti od 1.9.2012 na maloletú Q. Q., nar. XX.XX.XXXX. zo sumy 100 eur na sumu 40 eur mesačne.

Východiskovo konštatoval existenciu zmeny pomerov na strane otca a to jednak v podobe pribudnutia vyživovacej povinnosti v dôsledku narodenia ďalšieho dieťaťa - maloletého G. Q., nar. XX.XX.XXXX ako i v podobe kúpy rodinného domu, ohľadne ktorého prevzali s aktuálnou manželkou hypotéku na kúpnu cenu vo výške 500.000,- Kč a na rekonštrukciu ďalších 500.000,- Kč. Mesačná splátka hypotéky predstavuje 4.300,- Kč, t.j. cca 170 eur. Na strane dieťaťa za zmenu pomerov považoval zvýšené náklady spojené s tým, že maloletá už navštevuje druhý stupeň základnej školy, pričom (do školy) dochádza z miesta bydliska dopravným prostriedkom. Hoci sa matka od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti zamestnala, jej príjem aktuálne dosahuje len minimálnu mzdu.

Nadväzne prvostupňový súd zdôraznil, že otec do svojej ekonomickej situácie nezapočítal majetok, ktorý nadobudol, ale poukazoval iba na výšku splácaného úveru. Okrem toho so svojou terajšou

manželkou zabezpečuje aj výchovu (jej) syna, ku ktorému nemá vyživovaciu povinnosť. Skutočnosť, že predchádzajúci partner matky si vyživovaciu povinnosť riadne neplní však neznamená, že uvedené treba zohľadňovať vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca k maloletej Q., voči ktorej prestal svojvoľne platiť (od roku 2012) výživné vo výške určenej súdom. Súd I. stupňa porovnal, že otec maloletej žije s dvoma deťmi a manželkou v dome s obytnou plochou 300 m², zatiaľ čo matka nemá vlastné bývanie a žije v rodinnom dome patriacom jej matke, kde súčasne býva i súrodenec matky so svojou priateľkou. Ak teda otec uprednostnil bývanie v rodinnom dome, ktorý je z hľadiska splácania úveru a nákladov spojených s takýmto bývaním finančne náročnejší, ide o majetkovú hodnotu, pričom maloletá Q. má v zmysle Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca.

Tvrdenia otca, že súd nebral jeho dlhodobú práceneschopnosť, okresný súd vyhodnotil ako účelové, nakoľko otec si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť ani v čase, keď bol zdravý a práceschopný. Žiadnym dokladom navyše nepreukázal, že úraz, ktorý utrpel bol tak závažný, že zanechal trvalé následky. Predložené potvrdenie je potvrdením odborníka z oblasti traumatológie, ktorý považoval stav po úraze za dobrý a doporučil rehabilitáciu v domácom prostredí. Rovnako nepreukázal, že by jeho príjmy boli zásadným spôsobom znížené a ovplyvnené tak, ako všeobecne tvrdil, resp. že by svoju činnosť vykonával v regióne, kde je možnosť realizovať služby v odbore elektrikár v obmedzenom rozsahu. Za predpokladu, že si spoločne s manželkou zobrali hypotéku, na preukázanie svojich príjmov bolo potrebné predložiť doklady o výške príjmu a ak by príjmová situácia na strane otca bola tak kritická ako to opisuje, peňažný ústav by podľa súdu I. stupňa nešiel do rizika poskytnutia tak vysokého úveru.

Prvostupňový súd preto uzavrel, že hoci otcovi pribudla vyživovacia povinnosť, jeho majetkové pomery nemožno považovať za také, ktoré by mu bránili plniť vyživovaciu povinnosť v rozsahu, v akom bola určená v pôvodnom konaní o rozvod manželstva.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletej a žiadal zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie. Okresnému súdu vytýkal, že nezobral do úvahy nepriaznivý zdravotný stav (otca) vyvolaný utrpeným úrazom, v dôsledku ktorého (úrazu) došlo k zníženiu jeho schopnosti zabezpečovať životné potreby (seba i svojej rodiny). Nejednalo sa pritom o úraz krátkodobý, ale o úraz závažný, spôsobujúci podstatné zníženie príjmu.

Odvolateľ zároveň nesúhlasil s tým, že by svojvoľne prestal uhrádzať výživné, nakoľko k tejto situácii došlo práve z dôvodu predmetného úrazu, pričom musel zabezpečovať potreby svojej rodiny, aby sa nedostal do stavu, že mu bude exekúovaný majetok, čím by sa dostal do ešte horšej situácie ako je v súčasnej dobe.

Matka ani kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. a/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Okresný súd správne vymedzil právny základ posudzovaného prípadu, ktorým je § 78 ZoR (citovaný v napadnutom rozsudku) a tomu zodpovedajúco vymedzil i okolnosti, ktoré považoval za relevantné zmeny pomerov na strane otca i dieťaťa (nárast výdavkov spojených so štúdiom). Náležitými sú tiež úvahy prvostupňového súdu (jednak) vo vzťahu k otcom prevzatým záväzkom (hypotéka), ktoré nemajú prednosť (§ 62 ods. 5 ZoR) pred zákonnou vyživovacou povinnosťou voči maloletemu dieťaťu, ako i ohľadne nepreukázania kvalifikovaného dlhodobého/trvalého zhoršenia zdravotného stavu (otca), ktoré by ovplyvňovalo jeho zárobkovú spôsobilosť. Predložená lekárska správa (č.l. 43 spisu) ani skutkové tvrdenia otca (o dočasnej práceneschopnosti z dôvodu natrhnutia svalu na paži) takýto záver skutočne neopodstatňujú. Obdobne neobstojí ani všeobecná argumentácia otca o „celoeurópskej ekonomickej kríze“ ako dôvode zníženia jeho príjmu. Finančná kríza totiž existovala už v čase pôvodnej úpravy (3.8.2010) dotknutej vyživovacej povinnosti, navyše otec poukazuje na pokles príjmu až od roku 2012.

Napriek uvedenému sa odvolací súd nestotožnil so záverom o nutnosti zamietnutia návrhu na zníženie výživného v celom rozsahu. Zásadným rozdielom v rámci (právneho) posúdenia prípadu odvolacím súdom bolo vyhodnotenie pribudnutia ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu na strane odvolateľa. Uvedená okolnosť nepochybne významne zasahuje do celkovej výdavkovej situácie výživou povinnej osoby. Súčasne možno konštatovať, že táto zmena v pomeroch otca nie je „kompenzovaná“ zistením o „pozitívnej“ zmene v príjmových pomeroch otca v porovnaní s obdobím predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti. Z určujúceho hľadiska, t.j. hodnotiac zistené zmeny pomerov a pomerujúc obe zásadné kritériá pre určenie vyživovacej povinnosti - možnosti a schopnosti výživou povinnej osoby (v súdnej veci otca) a odôvodnené potreby (u ktorých je konštatovaný nárast) výživou oprávnenej osoby (maloletá Q.) - preto odvolací súd uzatvára, že v konaní preukázané pomery na strane otca neopodstatňujú záver (prezentovaný prvostupňovým súdom), že by (svojim rozsahom) pokryli i takú relevantnú zmenu pomerov, akou sú výdavky spojené s narodením (a výchovou) maloletého dieťaťa.

Na základe takto konštatovaných východísk a úvah odvolací súd za výživné zodpovedajúce označeným kritériám považoval čiastku 80 eur mesačne. Počiatok zníženia vyživovacej povinnosti stanovil odo dňa začatia súdneho konania (analogicky § 77 ods. 1 veta druhá ZoR). Hoci k pribudnutiu ďalšej vyživovacej povinnosti na strane otca došlo 29.1.2012, odvolateľ nepreukázal žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa (analogicky § 77 ods. 1 veta tretia ZoR) ospravedlňujúci okolnosť, že k žiadosti o zníženie vyživovacej povinnosti pristúpil až s odstupom dvoch rokov od narodenia dieťaťa. Pre úplnosť krajský súd dodáva, že v zmysle § 78 ods. 2 ZoR, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Vzhľadom na zmenu prvostupňového rozsudku odvolací súd rozhodoval o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko vo veci starostlivosti o maloleté deti ide o konanie, ktoré môže začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p.), vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu jeho trov (§ 146 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .